

„Edinost“ izhaja vsako drugo in četrto sabota vsakega meseca in velja za Trst vse leto gl. 2 kr.— zunaj Trstu po pošti vse leto . 2 . 40
 „ polu leta . 1 . 20
 „ četrt 70
 Za oznanila, kakor tudi za „poslanice“ se plačuje za navadne tristočne vrste:
 8 kr. če se tiska 1 krat
 7 2 krat
 6 3 krat
 Za večje črke po „prostoru.“

EDINOST

Posamezne številke se dobivajo po 7 kr. v tabakarnah v Trstu pri pošti, pod obokom tik Kalistrove hiše, na Belvederu pri g. Bertolinu, v okolici: Na Opčinah v loteriji, na Proseku pri g. Gorjupu, v Barkoli pri g. Ani Takan in v Bazovici pri Ani Tuš, v Skednji pri Fr. Sancin M. Magdalen z g. J. Ježu. Naročnina in vsa pisma naj se pošiljajo uredništvu v Trstu.

Glasilo slovenskega političnega društva tržaške okolice.

„V edinosti je moč.“

1878.

Dobri gospodarji delajo pogostoma račune da se prepričajo se, številkami, kako njih gospodarstvo stoji, se je li pomnožilo ali — bog varuj, skrčilo. Vselej je dober gospodar vesel, kadar so številke dobre, takrat se mu zasveti oko, skliče svojo rodbino skupaj, ter reče: Hvala bogu, mi smo napredovali in upam, da bode zanj še boljše. Tudi Slovan je delal račune, pisal številke z jeklom in krvijo veliko sto let, proračunal je večkrat, da se prepriča, se je li molil ali no. Žalostno je pošteval, le malo mu je donajalo, malo mu je ostajalo; ali ni se strašil, srčno je dalje delal, navdajal ga je up, ki vse človeštvo oživilja, da bode bolje. V najburnišem času je obrisal zopet slovanski narod prah z osodepolne knjige, ne trese se mu več roka, oko je bistreje, hitro pregledava bilancijo minologa leta, z veseljem pomoči pero v zlato, ter zapiše leto 1878, iz kterega se blešči zarja, ktera zjutraj razveseljeva vsacega človeka, zarja, za ktero se mora kmalo solnce prikazati. Slovan kakor političen računar, ni nikdar brez faktorjev računil, sto in stoletja so se vrtvale mej račun težave, ali obupal vendar ni, saj ga je oživljalo upanje, da se vse na bolje obrne, da pride čas, ko se vse prevrže, pride leto, ko bo čistejši zrak, ko ne bode ni planet ni komet uplival, ampak uplivalo bode slovansko orožje, ktero barbarstvo v prah potepta, iz Evrope sežene in strese oholo prijateljstvo barbarizma kramarske Anglije in avstrijske bašibožuke Madjare. Magožna roka zdre hram divjih zveri, strupenih kač in ostudne golazni, škodljivi človečanstvu in družbi. Upapolno leto 1878, bodi toraj pozdravljeno, vsi slovanski narodi vidijo v tebi kladivoktero drobi zadnje verige, zadoje sponse. Vzrastlo si iz zemlje pognojene krvi, kteraje v potokih tekla za svobodo; vzrastlo si veličastno iz grobelj in pepela požganih vasi in mest, očistilo si svoje kali na črnem ogljn požarov in razvalin mirnih slovanskih ognjišč. Bodi ugodno našim bratom, kteri sučejo meče, bodi šiba našim nasprotnikom, naj se izpalnijo želje milijonov in milijonov src, vdihni bratovsko slogo, vsak narodnjak naj se čuti v splošnem pomenu Slovana, separatizem in partikularizem naj zgineta, bratovsko sočutje

naj poljublja brate mej saboj. Ko slovanski politik zopet knjigo v roke vzame in jo bo pregledaval; ko se bo staralo jedva rojeno date 1878, spominjal se bo prvih dni, videl bo Slovan, da se je tehtnica nagnila na pravo stran, da je Angleško madžarsko utežje sramotno odletelo in padlo v dno morja. Bog daj, da si danes leto Sloveni z veseljem moremo roko podati v svobodi i zadovoljnosti. Še bo smrtna kosa kosila, podale bodo žrtve, pa iz vsake te žrtve pricvete brez števila dobrot, le iz grobov vstaja svoboda in zemlja mora biti s krvijo pognojena, sicer se ni nadejati boljšega. Naj bode leto 1878 zarobljeno se zlatim okvirjem, slika slovanske vzajemnosti in spominek potomcem, ki se bodo z hvaležnostjo ozirali nazaj v prošlost, v ono dobo, ko so pokali udje rujavih verig in so se rušile temne ječe, v kterih je mnogo jodličnih narodnjakov in mučnikov zdihovalo. Naj bo to leto zgodovinska slika, ktera bo imela na zadnji strani pomembne številke: *svoboda, edinost, omika in sloga 1878.*

To smo mi!

govori ponosno kopica vojakov, ki so v hudih stiskah v vojni in rabuki branili prašnico, ko je sovražnik poskušal jih podkupiti, do bi jo prodali sovražniku v roke, sila ni koristila, ker so se bali, da zapalijo hrabri stražniki sami prašnico ter zleté v zrak straža in napadniki. Ustrajali so, malo jih je bilo, [pa kolikor jih je bilo, bili so jaki, in prišla je pomoč, ohranili so dragoceno blago svojemu cesarju, poštenje in zvestobo sebi.

Kako v sovražnem taboru šumi od ust, do ust, ko zvedo novico, da se je posadka nevarne prašnice skazala z zatajevanjem svojega življenja, zvesta svojemu vrhovnemu gospodarju; ko pa nastopi premirje ali pomirjenje, vsakdo želi poznati te hrabre junake, sovražni vojaki jih ogledujejo, poprašujejo in ko se jim predstavijo, govore: *To smo mi.*

V sosednji naši kraljevini dela se vedno demonstrativni napad na naše slovanske avstrijske pozicije kterih stražari smo tržaški Slovenci, ki čuvamo na obalih peneče Adrije bogato prašnico Trst. Koliko se je od ultralahonske izdajalske stranke posku-

šalo okolico pridobiti za svoj namen, ponujal se je denar in se še danes, vsi pripomočki so bili pri rokah; okoličani oboroženi so jim začeli nevarni postajati, denuncijacij na Dunaj ni manjkalo zoper zvesto tržaško okolico; narodni batalijon, dika okolici in Trstu, bil je razpuščen, ker vlada takrat ni poznala skrivnih ostrih krempljev v mehkih žametovih laških tacah, ktere vedno zavratno steguje po prepovedanem blagu. Brez orožja tržaška okolica stoji vedno na mestu, ali uvežbana in bolj zavedena, hrani še vedno slovansko dragoceno zvestobo do svojega cesarja in domovine, ter ne more strpeti, da bi nepoklicani pustolovci v sosednji deželi rovarске namere javno na našo sramoto vršili.

To smo mi! zaoril je glas od borne kmečke hišice do lične palače tržaškega Slovenca, ki prečrtava pred svetom račun onih, kteri se drzevajo naše poštenje blatiti in našo zvestobo do prestola mazati. Vsačega Slovenca je pogrela nenadna novica, da se v glavnem mestu sosednje države nosi v črnem zavoji zavita tržaška zastava z mestnim grbom pri slavnostih v znamenje da žaluje Trst ker ni še pod zežlom Italije,

Kedo je vprašal nas Slované, se I. skladamo z rovarskimi nazori? kedo je ipoblastil drhal pustolovcev, kteri zaradi male peščiče nezadovoljnih lahonov grde poštene avstrijske državljane, kterih zemlja je slovanska in so rovarji le stanovalci na njej, nikakor pa ne domačini te zemlje, ktera Italiji v last nikdar ne pride dokler *smo mi Slovenci tu?* — Naj si zapomni ona stranka, da imamo močno zaslombo proti vsacemu drznemu napadu od laške strani, da mi in noben izobraženi človek za sanjarije ne mara. Zatoraj imamo prav Slovenci v Trstu in okolici veliko nalogo in merodajni glas, če slavna vlada za svojo korist na tehnico položi naše zasluge in ne maši ušes našim željam, če nas ne zapusti v gostem laškem dimu, ki vdeševa našo narodnost in suši državne korenike velicega debla, kterega goste veje nosijo lipovo listje miru in udanosti.

To smo hi! zaklicalo je politično društvo „Edinost“, s krepkim glasom v protestu pred svitli prestol, mi hočemo streti lahonski hidri glavo. Stoj v tvojem početji, predrzna drhal obupnega življenja; izrekel je narod jadranskih obal soglasno v slovesnem protestu, pod našim imenom se ne prodaje

strup po svetu. — Avstrija, bodi mirna, dokler imaš na skrajnih mejah zveste stražnike, kateri stoje kakor kraške stene, samo vest naj te peče, da nisi pravična onim, ki te čuvajo, kateri so živa ograja na vzunaj in močna podpora na vznotraj in *to smo mi!*

V tržaški okolici prebiva skupna celota 40.000 Slovencev, v Trstu jih je tudi toliko, ali ubogi zvesti Slovenci nemajo niti ene štirirazredne šole, kamor bi svoje otroke pošiljali, da se ne nasrkajo pogubljivega lahonstva, ki tlači naš narod in škoduje državi.

V Trstu so nemške državne šole; nemškega življa je le toliko, kolikor uradnikov, sem ter tje kak trgovec iz nemškega rajha. Ali mi ubogi Slovenci, ki enako davke plačujemo kakor drugi, kako nizko in zanemarjeno je obraževanje Slovencev! to je žalostno in prav vlada nosi o tem največjo krivico, ker neče poznati nas v Trstu in okolici za oni faktor, s katerim treba računati, in ne dela na to, do bi tržaška dežela imela vsaj šolske postave da bi si potem po okolici šolski sveti lahko sami učitelje zbirali in bi ne bili v laško posilno suknjo oblečeni ter otroke res v pravem duhu podučevali, in ne kakor zdaj, ko ima vsak učitelj prvo in zadnjo zapoved *učiti laščine kolikor mogoče*, *To smo mi!* nevoljno govori vsak okoličan in tržaški Slovenec, ki smo tlačeni in kateri ne vživamo državnih pravic, ker magistrat nam ne daje duševne hrane za naše krvave davke. Vlada, odpri ušesa zvestim državljanom, podaj mogočno roko in udari v gnezdo zarot in izdaje naših nasprotnikov, dokler ni še omornilo srce zvestih Avstrijcev. Koliko nezgode bi vlada imela, ako bi se v Trstu združili Slovani in Lahi, to ona sama dobro ve, kakor tudi, da pri vednem preziranju tudi zvesti omagujejo in mora postati raja mogočnim begom in pašam ako hoče živeti in preživeti svoje; do tukaj je vse jasno, ali kar nastopi potem, to je temno. — Da so tržaški Slovenci zakričali: *To smo mi!* navdala jih je večletna skušnja, kako se iz Slovenske lipe veja za vejo odkreha in gonobi. Močno so nam na srcu beneški bratje v planinah, ktere je pohlepna Italija vrgla na smrtno posteljo narodnosti. Zgubili smo Beneško, ali vlada ni znala porabiti močne planinske čete beneških Slovencev, ktere bi si bila pri pogodbi zaradi primerne lege lahko obdržala, pa ker niso bili Nemci, ampak Slovenci, smeli so se z drugimi laškimi smeti zavreči. Da so beneški naši bratje čuvaji laškega Balkana, tega ne more nikdo oporekati in ko morda pride čas, da se bode tirjalo, ako ne od nas, od naših potomcev: *Dajte nam naše nazaj*, takrat bo vsa kri na mašcevanje onih vpila kateri so to zakrivoli. Möringovo ime, ki je z veseljem srcem vrgel beneške Slovence na mrzla laška prsa, prokleta je v slovenske zgodovini. Kaznovan je bil zaradi krivice uže na zemlji tako očito i pomembno, da vidimo v tej kazni božjo pravico. Naj ne misli Italija, da ne poznamo zgodovine in da ne čujemo tužnih glasov ovojih bratov. Slovanstvo koraku z naglim korakom; druga

polovica devetnajstega stoletja je namenjena slovanskej dobi, v kterej se za vselej vtrdi in otrese vseh verig in tlačiteljev. Zatoraj dela vsak oddelek sam in v zvezi skupno za razvoj Slovanstva. *To smo mi!* hočemo še velikokrat povzdignoti glas, nam je potreba zedinjenja v eno kronovino, v en deželni zbor, ako hočemo napredovati duševno. Avstriji je treba zedinjenje Slovencev v eno deželno upravo, ako si hoče južne meje za vselej vtrditi z staro slovansko zvestobo do cesarja in domovine. Ob Adriji in Soči trka laški moloh z odprtim žrelom leto na leto, tržaški, goriški in isterski izseljenci polagoma širijo glas po laških mestih mej tamošno ljudstvo in slikajo s temnimi barvami trinoštvo, ki se godi Lahom to stran Adrije, napravljajo nesramne, prodrzne demonstracije in reklamirajo s tem našo domovino za pripadajočo k Italiji. *To smo mi!* zaorijo iz tisočerih prs glasovi do svetlega prestola, ki opominjamo vlado, naj ob pravem času vredi južno stražo, ki bi se zvala *Slovenija*, porok smo in zastavimo svojo kri in blago, da bomo stali, ko ozidje grada, nepremakljivi za prestol mogočne Avstrije in z veseljem žrtvovali blago in drago, *To smo mi!* zakriči tudi gorotanski Slovenec ob Dravi, naj od Mure glas štirskih bratov, od jaderne Soče naj se glasi: *Modri vladar mogočne Avstrije, ušliši žolje nojzvestejših sinov, ki branijo zvesto Tvoje meje in ki so pripravljeni pečatiti svojo zvestobo z lastno krvjo. Združi nas zveste sinove veno deželno upravo, v ponos držav in strah sovragu. Oserčje Slovenije, gani se, kranjski Slovenec, povzdigni svoj glas, vrzi raz glavo umazani nemčurski zavoj, teptaj z nogo zaspanost in mrženje, edini moramo biti, pod jedno zastavo stopiti, izdajice prezirati, ki niso vredni, da skrunijo zemljo, kjer Slovenec prebiva. Mi nismo laški Tirolci, kateri žele združenje z Italijo, Slovenec ni nikdar v svojih prsah zavratnih naklepov nosil, mi hočemo srečno v mogoč; ni Avstriji živeti, razvijati se in izobraževati v duševnem in gospodarstvenem obziru. Kadar pa zagrmí top na meji države in vabi cesarjeva beseda pod vihrajčo zastavo. stopimo z veseljem, srčneji in ponosno se bo razlegalo: *To smo mi!**

Dopisi.

V Trstu 31. decembra.

Tržaška čitalnica je napravila minolo sabota v svojih krasnih prostorih prav nenadno veselico. Spored je bil jako zanimiv, žali bog, da je morala igra "Igra piké", izostati zaradi nenadne smrti nekega g. diletanta; kateri je na odru preljubna prikazen. Orkester Dragotin, kateri je brezplačno iz vljudnosti sodelaval, žel je ogromno pohvalo, ves orkester, obstoječ iz mladeničev, mora biti našim slovenskim mladeničem v izgled, pa naši se le rajši kvart, nego umetnosti vadijo in potem ves čas svojega življenja neumnim čast delujejo in mislijo, če imajo

svitel klobuk, da je v njega tudi klobučar vžil omiko, ktera v možgane sama zleze. Meglene podobe, ktere je predstavljaj naš vrli g. Tronc, če tudi ne naše narodnosti verdar je Slovan z dušo in telom, ter je edini v tržaški čitalnici, ki je spreten o pripravah veselice in dekoracij, njemu gre naj več hvale za toliko lepih večerov. Po tem je bil ples in splošna društvena zabava. Mladina se je radovala v drovani pri plesu, drugi pa so se pri čaši dobrega istrojana pomenkovali v prihodnosti Slovanov.

Včeraj je bil glavni zbor v tržaški čitalnici, bila je volitev novega odbora, debate so bile še precej živahne, tajnik in blagajnik sta poročala v svojih strokah, o čemer je bilo občinstvo, ako še sme tako imenovati, kajti vdeležba je bila slaba, zadovoljno. Izvoljeni sabili: za predsednika zopet stari predsednik ota Pamučina, mož, kateri ima velike zasluge v narodni knjigi zapisane, če prav trgovec, ni nikdar skrival barve, vedno je srčno in očito vadignol trobojnico visokoi da ga mora celo sovražnik spoštovali. Za odbornike: g. g. Novak, Dolinar, Remeo, Trifič, Jereb in Pogorelec. Odbor nam je porok, da se v prihodnjem letu čitalnica oživi. Žalibog, do se tudi v Trstu v slovenska društva laščina tako vriva, kakor bi bilo slovenski govoriti prepovedano ali sramotno, kaj je uzrok temu, to nij težko uganiti; Slovani le preveč svoje otroke laščijo in se ne brigajo za njihovo slovansko izrejo in to je celo pri takih, ki so vneti za slovansko stvar.

Iz tržaške okolice 4. januarja.

Silvestrov večer je privabil v rojansko čitalnico toliko občinstva, do ga uže leta ni toliko bilo začela, se je beseda ob 10. uri zvečer, pevci novi tržaški zbor, pod vodštvom g. S. Bartlja, odlikoval se je v vseh točkah, moral je ponavljati na gromovito ploskanjo občinstva. Deklamacijo "Pevčeva kletev", po Cegnarju, deklamovala je gospodičina Križmanova od se. Ivana prav izvrstno, žela je obilo pohvale, umela je tako občutljivo naglašati prizore, da je bilo veselo poslušati. Predstava: "Pokojni moj", zadostila je popolnem, igralci in igralko so vse hvale vredno igrali. G. Wolf ko mlad gospod, oženjen, znal je prav dobro markirati bogatega meščana, njegovo vedenje je bilo dostojno in ne pretirano, kar o gosp. Wolfu govorimo, isto je vreden g. D...č, prvičkrat na odru je izvršil svojo rolo nenadno dobro. Gospica Dolinarjeva, ko teta, vedla se je dično ko pariška dama, znala je posamezne prizore mimično predstavljati, strastno nastopiti in zaljubljeno vabiti, zato pa tudi privablja njenastop obilo občestva v Čitalnico. Gospodičina L. Hučkova, ko mlada gospa, uže znana dobra diletantinja, imela je nehvalečno težko rolo, pa znala je vse tržave ročno premagati da se je bilo čuditi; tudi ona je žela obilo pohvale; gospodičina F. Hakljeva, jako priljubna prikazen na odru, mora nastopiti vsaki roli, igra naravno in lično, da je veselje. Po igri je

bila tombola in o polunoči je društveni predsednik Dojinar vošil v jedernatem govoru novo leto, vpletel različne pomenike v govor ter se spominjal bratov na jugu. G. Žitko pa je pripravil nam okusno sladico, katero je pri čudenji vsega občinstva v velikem kotlu skuhal na odru, vsak je imel v radoščenju eno čašo. Potem je bil ples, ki je trajal do belega jutra. Nakteri nepoklicani so hoteli mir kaliti ali ni se posrečilo.

Z Vrdele 5. januarja.

Mislím, da ni slabo, ako slovenskemu svetu povem veselo novico, da si misli vrli naš pevski zbor napraviti posebno obleko. To omenjam, da bi se ta misel tudi pri vseh pevskih zborih v okolici zbudila, ker potem bi se skupni izleti po deželi napravili, in s petjen narod oživljaj. Prav bi tudi bilo, ako bi okoličani stopili v Slavčevo društvo v Gorici. Lepo petje naših pevcev je priavbilo k sv. Ivanu dva gospoda Srba popotujoča skoz Trst, da slišita pevski zbor, ki je bil v časopisih pohvaljen pri slavčevem koncertu Nabrežini in pri veselicah v čitalnicah.

Da pevski zbor zdaj tako doleč slovi, zahvaliti se imamo gospodu Možetiču, ki je še celó zdravje žrtvoval za šolsko petje. Tudi gospod Piano nam bode vedno v hvaležnem sponinu, ker je osnovatelj našega vrlega pevskega zbora.

Posebno smo srečni, da je naš č. g. Župnik izvrsten musikus, ki se je posvetil tudi šolskemu petju.

Popolnoma smo zadovoljni, da imamo tudi druga dva vrla učitelja, g. g. Šlundra in Kameršiča, ki se tudi šolskemu petju nista odtegnola, ampak g. župniku pomagata v čast in korist cerkvi in narodu.

Veselje je slišati, da se v novem letu med našimi mnogospoštovanimi g. g. učitelji tudi v šolskem petju in orgljanju komunizem ustanovi. To je prav, da drug drugemu pomagajo, to je bratovska ljubezen in železna sloga, ki jo radostno pozdravljamo. Upamo, da bo tudi to pripomoček, da ne bode tukaj pri prihodnji šolski organizaciji nikake premembe med g. g. učitelji.

Ponosni pa smo posebno vsi tukaj da imamo mlado zmožno gospodičino učiteljico okoličanko; iskreno jo spoštujemo, ko prvi sad z okoliškega rodu v pedagogičnem oddelku. — Živeli vsi okoliški učitelji in učiteljice, ki se trudijo v blagov naroda in, Bog pomnoži v novem letu 1878 med svemi bratovsko ljubezen, in trdno sloga, ki je najvažnejše darilo v čast in korist naše okolice in naroda.

V Proseku, dne 6. januarja.

Hej Slovani, naša reč slovenska živo klije! s temi besedami naznanjam, da se je včeraj odprlo slovesno "bralno društvo", na Proseku, zbralo se je obilo naroda vseh stanov pri g. državnemu poslancu Nabergoju v novi hiši. Lepi okusni napisi so vabili prijazno narod v novo posvečeni narodni hram; dvorana je bila polna vencev in slik,

v danu je stal ličen gledališni oder. Program se je točno izvršil, g. predsednik Nabergoj pozdravi zbrano občinstvo v jedernatem govoru in povdarja namen društva, priporoča marljivo obiskovanje in pridno čitanje, ker z branjem se bistri um; sklene svoj govor z živio klicem svitlemu našemu cesarju. Pevci so potem peli kaj izvrstno Deklamacijo "Medejo", je deklamovala gospa Vrišarjeva s pohvalo; žela je obilo pohvale. "Bože živi", je zbor zopet na odru zapel in potem je bil dvogovor "Domač prepir", pri katerem sta se g. Vrišar in njegova gospa posebno odlikovala, ubudila sta obilo smeha, izvršila svojo stvar izvrstno. g. Dolinar, predsednik rojanske čitalnice, pozdravi potem v nje imenu novo rojeno sestrico s primeranim govorom. Igra "Županova Micka", je za slovensko ljudstvo kaj primerna, igrala se je izvrstno, kaj takega se ni pričakovalo. G. Cvek, župan, znani izvstni dramatik, igral je kakor vsak igravec v mestnih gledališčih; uže njegov nastop je občinstvu posebno zanimljiv bil, vedel se je ko dostojni župan in mimika je bila naravna. Gospica Vrišarjeva županovo Micika, bila je ko kmečko dekle na svojem mestu, igrala je prav dobro in zaslužila skazano jej čast. Igravec Lisheim mladi g. Godina, ki je privkrat nastopil, pokazal je obilo talenta za dramatiko z njim je preseško bralno društvo pridobilo vrlo dramatično moč; g. Bunc Dr. Glažek, napravil je se svojo šalo obilo smeha in šlo mu je vse ročno spod rok; g. Gorjup Windberg je bil zvest tovariš Sischeinu, njegov jezik je bil gladek. Pvcí so zapeli še v boj in potem se je občinstvo posedlo okrog pogrnjenih miz ter se zabavljalo pri čaši sladkega prosekarja in okusnega terana. Mej tem pa so se vrstile pesmi in napitnic ni monjkalo in le prehitno je kazalec zaznamoval drugo polovico noči, kar je nektere h odhodu opominjalo, kateri so bolj od daleč bili. Ta beseda je lep biser v Prosek vkovala in upamo, da nam možaki, za narod vneti, kmalu še napravijo enako veselje. Bralnemu društvu pa kličemo: Okrepi in utrdi se, naj se na tvojih domorodnih prsih ogrevajo ledena srca trdovratnežev. *Miče.*

Politični pregled.

Najvažniši dogodek notranje politike v novem letu je ta, da je svitli naš cesar podaril ministru zunanjih zadev, grofu Andrasiju zlato runo, najmenitniši red, kateri se navadno daje le kronanim glavam, cesaričem in kraljevičem. S tem je očito, da je visok vladar popolnem zadovoljin z vspehi, katere je žel grof Andrasij v zunanjej politiki; ker pa zunanja naša politika nij prav jasna. ampak jako meglena, zato ugibajo časniki, kakovi so ti vspehi; v nekaterih krogih se misli, da dobomo Bosno i Hercegovino i da je zarad tega bil minister obdarovan s tem imenitnim redom. Bodi temu, kakor koli, v kratkem času bode vse jasno.

10. t. m. se je zopet pričel državni zbor, kateremu se predloži nagodba z Ogr-

Da državni zbor vse potrdi, kar bo ministertvo želelo, o tem nij dvombe, ker večina njegova nema lastne misli i lastne volje, ampak ministrov volja mu je zapoved. Naj pri tem tacem vsak sodi, koliko ima koristi država od državnega zbora.

Rusija slavno zmaguje, za Balkanom vstaja zarja! Ko je Plevno palo, udaril je Gurko, ta drzni i bistroumni general proti Zofiji. Po strašnih težavah v silnem snežnem viharji i velicem mrazu je prestopil 5600 čevljev visoki Balkan, Turkom vzel vse vtrjene kraje, planol na zofijsko ravnino ter si osvojil jako imenitno mesto Zofijo. Od tod so mu pota na vse kraje odprta. Precej za tem je general Radecki šel čez Šipko, vzel Kanzanlik, bulgarski raj, ujel vso turško armado, ki je bila zbrana v teh krajih in sicer 41 batalijonov pehote, 1 polk konjice, priplenil 10 baterij, vse orožje i živež, kolikor so ga imeli Turki.

Iz tega se vidi, da je turško carstvu v Evropi na robu pogube. Tudi v Aziji je delo uže skoraj izvršeno, ker Erzerum, od vseh strani zaprt, mora se Rusom kmalu udati. Kakor sijajno zmagujejo Rusi na kopnem, tako se vedó na morji. Turški admiral Hobart, rojen Anglež, ki se je ustil, da bo v 24 urah po napovedanej vojni spal v carjevej palači v Livadiji, zgubil je uže skoro polovico brodovja; še le zadnje dni so mu Rusi zopet dve ladiji pri Batumu raztrusnoli.

Tudi Serbi srečno vojujejo, uže so zaprli Vidim i Niš vzeli, Turke v več krajih pobili, vzeli jim veliko kanonov in orožja ter se blizu Zofije združili z Rusi.

Kaj bi o črnogorskih sokolih rekli? Tudi oni so zopet brezi lastne zgube vzeli Turkom blizu Škadra vtrjen tabor, mnogo jih ujeli, druge zapodili i dve turški ladiji sežgali. V 10. m. pa se jim je udala barska trdnjava.

Angleška vlada je v silnem strahu, močno se prizadeva za mir; pričela je tudi posredovanje za premirje, a Gorčakoj je odgovoril, naj se turška vlada sama obrne na glavni ruski stan, kar je tudi storila. Te dni se ima določiti, ali se sklene premirje, ali ne. Pa naj bo temu kakor hoče, orientalno vprašanje se reši le s tem, da se Turčija iz Evrope vrže.

Laški kralj Viktor Emanuel je po kratki bolezní 9. t. m. umrl, papeževo zdravje pa se zboljšalo. Kraljev sin Humbert je proglašen za laškega kralja.

Domače stvari.

Št. 2959-P.

Slavnemu predsedništvu Tržaškega političnega društva "Edinosti", (v roke gospodu Štefanu Nadlišku).

Po vlogi od 4. novembra t. l. št. 66 sem prosil Njih Prezvzišenost gospoda ministra notranjih zadev, na bi Njih Veličanstvu Presvitlemu cesarju izročil izjavo udanosti političnega društva, "Edinosti".

Njih Veličanstvo so po poročilu gospoda ministra notranjih zadev od 17. t. m. št. 4996 Najmilostljiveje blagovolili ukazati da se društvu "Edinosti," naznani Njih Veličanstva dopadajenje se sklepom od 4. novembra.

Najvišemu ukazu zadostujoč me veseli, slavnemu predsedništvu naznaniti ta izrek cesarske milosti.

V Trstu, dne 20 decembra 1877.

Za c. k. namestnika:

Pozzi.

Poskušeni samoumor. Nek stražnik na policiji se je obesil, rešili so ga še pravi čas.

Tržaški mestni zbor dima pogostoma sejli in se prav pridno premleva finančni aparat, treba bo na posodo vzeti nad poldrugi milijon, naši okoliški poslanci večkrat v sršenov meh dregnejo in šibajo slabo gospodarstvo, kajti oruge naloge nimajo mestni očetje nasprotne stranke, kakor velike svote privoliti enemu ali drugemu referentu, tako si mislimo. Ko je enkrat g. Dr. Loser vprašal neko pojasnilo o nekaj svoti, reklo se mu je da se mu bo uže pojasnilo, modro odgovori: Dobro, boden tudi takrat glasoval za to, a danas ne. Drugič se g. Nabergoj oglasi, zakaj se daje podpora nekemu učitelja vemu sinu iz Proseka za tak razred v mestu, kakoršen je na Proseku ki bi lahko doma III. razred obiskal? to je bil polom v nasprotnem taboru, pa odmah smo znali da gre tu za nekega Benjamina, ki ni še od magistrata dobil nobenega posebnega dekreta, da nesme zahajati v slovenska društva, zato ker ga nikjer v narodnem krogu nobeden videti ne more in je bolje da ga ni. Silili so gosp. Nabergoja, naj ga imenuje z imenom akoravno so ga dobro poznali, on tega ni storil, kar mi ko taktnost odobravamo. Isto tako je g. Nabergoj zagovarjal razširjenje prošeškega pokopališča, ko je Goracuchi zahteval 50,000 gld. za razširjenje tržaškega, pa mestni očetje niso poslušali, zahteve Nabergoja, ko jim je pojasnil da se njih pokopališče vsakih 6 let in ne 10 let po postavi prekoplje. Ko je g. Wittman predlagal da bi se pri volitvi delegatov v razne odseke na okoliške poslance oziralo in tudi onih volili, so volitve vse eno spadale po volji nasprotne stranke in ni bil noben okoličan voljeu Lepa laška liberalnost?! Prihodnje seje bodo še večkrat burne, treba je, okoličani in Tržačani, da se jih udležimo in sami čujemo kako drzno se naš krvavi denar troši za nepotrebne stvari. Okoličani! pozor!

° V morje je pal nek radovednež, šel je ob kraj morja, zija na ladije, kar se spodrsne in cmok se je kopal, mornarji so še živega iz vode izvlekli.

Književnost.

Vrednik "Priatelj," v Pesti g. Agustič Imre je izdal za ogeske Slovence ličen prirodopis s podobami, knjižica je dobro došla siromašnijim zapuščenim našim bratom Medjumurcem; želebi bi bilo Medjumurcem, da bi se vpisavali bolj v družbo sv. Mo-

horja v Celovcu; le na ta način se bode prosti narod obvaroval proti skrivnemu in očitnemu nasilstvu madžarizmu. Vsekako pa je dobro, da se je g. Agustič Imre loti izdajati knjige v ogeski slovenščini.

Italijani in Slovani od Idrice do Kvarnera, zove se knjižica, katero je dal znani pisatelj Ljudevit Vuličevič na svetlo. Knjižica je živa kritika proti dvomljivl *Zgodovini tržaški*, katero je laški duhovnik Cavalli spisal in je od municipija obdarovan bil zato, ker je pisal v ultralaškem smislu in Slované za barbarje in divjake opisoval. Knjigo gospoda Vuličeviča dokazuje z dokumenti in zgodovino skimi pismi, da je Cavelli tržaško zgodovino, po laško sam zmisli, toraj ni pisana pravično slovanski narodnosti. Priproročamo to knjižico vsacemu Slovincu in Slovanu, kateri zna laški jezik, dobi va se pri g. Vuličeviču samemu in pri našem uredniku. Cena 60 k.

Smešnice.

V necej velikej bitvi so ušli voli, katere je prestrašilo strašno streljanje, da jih nijso mogli več dobiti. Računski vojaški oddelek je tedaj obsodil častnika, ki je bil volom čuvaj, da mora škodo povrniti. Ko je častnik dokazal, da on nij nič kriv tega ubega, tedaj je računski oddelek sklenol, da častnik nij dolžan vol plačati, ampak samo — kože. Še le ko je častnik temeljito dokazal, da so voli s kožami vred ušli, bila mu je globa odpuščena.

Nek vojaški novinec je imel toliko nogo, da nij mogel nobenih čevljev obuti; njegov prvostojnik je tedaj nasvetoval, naj se mu čevlje pomerijo i naredé, a tega računski oddelek nij dovolil, ker je dotičnemu predpisu nasprotno. Ker pa je moral novinec nad 100 milj daleč k svojemu oddelku poslan biti i po predpisu ne sme hoditi bos, zato mu je računski oddelek dovolil priprego za vso pot.

Nekedaj so pokopavali vojake v čevljih. Prigodilo pa se je, da je vojak zgubil eno nogo v bitvi in umrl. Njegov feldvebel je tedaj v računu, kakor je bila navada, odbil dva čevlja, a računski oddelek je račun ovrigel rekoč: Ker je imel vojak le eno nogo, tedaj je odbiti le en čevlj, drugi naj se shrani do tiste dobe, ho se drug vojak z eno nogo pokoplje i takrat odbije. — Malokdo bode veroval, da se je vse to resnično zgodilo.

Razne stvari.

Grozovita nesreča. V Montevideo v Ameriki so hoteli vojaki neke vojašnice iti na vojaško vežbanje z ognjem. Topničarji so pripravljali strelivo v prašnici, kar počí granata, ktera užge celo pršnico; pokanje je bilo strašno, na tisoče granat je popokaló, 200 ljudi je bilo v trenutku mrtvih, vojašnica na kupu in ranjenih veliko število; še jih izpod razvalin vlačijo.

° Razbilo se je minolo leto na morji 1809 ladij. Holandski parnik, z vojaki iz

Amerike razbil se je na francoskih obrežjih. Parnik "Bragunc," je dobil na planem morji 164 vojakov in mašinista potopljene ladje Hibernija ter jih je v Liverpool pripeljal. Velia parnik angleške telegrafične družbe se je potopil blizu Brazilje, imel je 36 tisoč centov telegrafičnega drata na ladji, zavarovan je bil za 2 milijona.

Listnica opravištva.

G. I. P. v Poljanah: prejeli 2 gl. 80 živel! V. č. g. M. d, v K: za tekoče leto imo vknjžili 1 gl. 60 k.

Poživ.

Mnogo naročnikov še ni plačalo za minolo leto, pozivljamo vse one g. da dolg svoji povavnajo; kako hočemo dalje iti, ako moramo z lastnega žepa tisk zalagati. Ne moremo poleg sitnega dela in velikega truda še materijalne zgube trpeti. Vsem onim, ki niso še plačali, naredili smo modro črto na zavitek; kolikor črt, toliko črt leta je zastale naročnine. Poslali smo 1. št. vsem starim naročnikom, kedor je obdrži, tega imamo za naročnika, kedor ne misli biti naročnik naj pošlje list takoj uredništvu nazaj.

Koristno naznanilo

prečast dohovščini.

Tovarna za izdelovanje voščenenih sveč lastnina Alojzija Bader-ja v Gorici, ki je bila odlikovana sé sreberno svetinjo in častnim diplomom pri svetovni razstavi v Parizu leta 1855, na Dunaji leta 1873, ravno tako pri razstavah v Gorici leta 1854, Monakovem 1855, in Trstu leta 1871, priporoča voje sveče iz čistega voska od čebel, po nizkih cenah, ki se ne kidajo in ne onečedijo altarja; Gorijo mirno in se počasi povžijejo.

Cerkvena oskerbništva plačajo lahko koncem leta. Vsaka naročba se hitro in natančno po pošti ali po železnici spolnuje.

POZOR.

Kedor hoče pokusiti dobro domačo kapljico, naj se potruđi v Rojan h kmetu Franji Primožiču št. — gotovo bode zadovoljen.